

אורות השבת

גלוון מס'
876

בטאון הרבנות והמוועצה הדתית בארץ-ישראל
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשות מוסדות "קול יהודה"

מנהל מערכת
רב אברהם טריקי

פרשת השבוע
ואתחנן - "שבת נחמו"

עורך
רב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

מעמד הר סיני

רק השמר לך ושמור נפשך מאייד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך
ופן יסоро מלכברך כל ימי חייך והזעטם לבניך ולבניך (דברים ג, ט)
 רק השמר לך וגוי: או כשלא תשכחו אותם ותשועם על אמרתם תחשבו חכמים ונבונים,
ואם העוותו אותם מתח שכחת תהשוו שוטים. (שם י')

פסקוק זה יש בו כדי לאלפיינו בינה, עד כמה אנו מצוים לשמור את הרושם הנורא
ורנסגב של מעמד הר סיני בקרובנו. וכשהם דבורי הרמב"ן אודות אחרה זו: 'אני
ழזריך מאד להישמר ולשמור עצמן מאד לזכור מאין באו עליך המצות',
שלא תשכח מעמד הר סיני מכל הדברים אשר ראו שם עיניך... ותודיע כל הדברים
אשר ראו עיניך בעמם הנכבד ההוא לבניך ולבני ברוךך עד עולם', ע"ש. ואולי זה
עומק כוונת דברי רבי יהודה בגמ' (שלוח ברכות טג, ב)עה"פ היה זה נחיתה עם
מלמד שחביבה תורה על לומדים בכל יום ויום כוונתיה בהר סיני.

ואם יש את נפשך לדעת מהו כוחו של המראה הגדול שנגלה לעינינו בעממד הר סיני,
צא ולמד לדברי הרמב"ם בagaraת תימן: 'כיוון שככל נשנות ישראל עד ביאת המשיח
היו בהר סיני, ממילא יהודי ממשין בתוה'ך ובבורה עולם. ואדם המדבר דברי מינות
ואפיקורות, יתכן שלא היה בעמם ההוא בהר סיני ואינו יהודי אלא גוי וכ' שיהודי
חייב להיות אמיתי, כתบทחת התורה – וגם בכך יאמינו לעולם', ע"ל. וענין המראה
הגדול הזה, מבואר בהלכותינו (ישדי התורה פ"ח א), וזה 'במה האמין בו – במעמד הר
סיני, שענינו רואו ולא זוחנו שמעו ולא אחר, האש הקולות הפלידיים, והוא נגע
אל הערפל והקהל מדבר אליו ואנו שומעים – משה משה לך אמרו לנו כך וכך. וכן הוא
אמר פנים בפנים דבר ה' עמכם', ע"ל, ותכלית המראה הדגול הזה, מבואר במרה ר'':
'ודבר זה היה כדי שתתחזק האמונה חזוק שלא ישנה מכוב ומסכל, ותגע לנו
האמת כדי להעמיד רגליו לבylim אשורנו', ע"ל. ואכן כוח האמונה הוטבע בשורש
נפשנו בעממד הר סיני, עד כדי מסקנת הגאון רבי אלחנן וסרמן ה'ד': 'כ' כי כום אחרי
מתן תורה, חסרון באמונה מגע רק מאטימות הלב בעל ידי התאות, ולא שיש ספיקות
אמתיותים באמונה. כי אצל מי שעמדו רגלי אבותינו על הר סיני, נתקעה אמונה בלבם כל

כך, שלא יתכן חסרון אמיתי באמונה אם לא שבא מאטימות הלב', ע"ל.
ובעין זה מבואר בספר לב אליהו, אשר תמה על דברי הכתוב בישועה הנבניה
(א, ג) ידע שור קונה וחמור אבוס בעליו – ישראל לא ידע לעממי לא התבונן, היאך
יש לדמות את ישראל לבעלי חיים, הרי אצל בע"ח הוא בטבע שמבינים שפת
אדונים המאיכלים ועובד בהם, מה שאינו כן אמונה של אדם בברוא עולם – שצורך
לעומול הרבה כדי להגע לרוגנה של 'אמונה'. ולמד אכן מוכן יסוד גדול, שגם שיש ברא
'אמונה' היא דבר שבטע, ומרגע שנולד מוכשר הוא לידע ולהאמין שיש בלבם כל
עולם. שכן כשם שב"ח נתע בהם הקב"ה בטבעם להכיר את אדונם, כך האדם

נתע בו ברא העולם את היכולת להכיר שיש לו, עכ"ה ד ע"ש.
ובזה נבין דברי המגיד (מהה של פסה): 'אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה
דיננו. יש לתהモה, הלא מעמד הר סיני שלעצמם לא היה התקבלת אלא אמצעי ליתן
עליהם את התורה, ואם כן מה התועלת שיש בעממד הר סיני בלא נינת התורה. ברם
לאור האמור ייבן היטב, שכן בעממד הר סיני עצמו הגיעו לישראל לרוגנה של
ובתוון אשר לא נודע כמותה מזו ומעולם, עד אשר העיד עליהם הכתוב (שמות כ, י):
'ובעבר תורה יראתו על פניכם לבלי חטא'. ונמצאו שיש הכללת גם בעצם מעמד הר
סיני, והוא למען תהיה יראתו על פניו מוכחה המראה הגדול שראו עינינו באותו המועד!
המשך דבר רב העיר במדור "אורות הבשורות"

דבר העורך

ואתחנן, העksen מצליה

אומר הרבי משה רביינו ע"ה, לא הרפה והמשיך להתפלל
יותר מתקטט' תפלות כמנין 'ואתחנן' גם כאשר אמר
לו הקב"ה להפסיק, מכיוון שתפללה היא חיבור להקב"ה,
ולפסיק כמו ציווי לאצאי מלפני ה', והו 'כל מה
שאומר לך בעל הבית עשה חוץ מצא', שאיפלו אם
מצווה אותו הדבר בבית של העולם הקב"ה צאי אין
חייב לציית, ובאמת תפילתו תתקיים בביית המשיח.
ambil הרבי על פי הסיפור עם חוני המעגל, שבדרכו היה
רعب ועשה מגעל ועמד בתפילה, ואמר אני נשבע שאין
יזא מכאן עד שירדו גשמי, התחליו טיפות מעטות
אמר לאך שאלתי, ירדו גשמי זעף שב טען לא אך
שאלתי, ואז ירדו גשמי ברכה. לומדים מכאן הוראה
נפלאה בעבודת ה' העקסן מצליה', חוני המעגל סלל את
הדרך לכל היהודי שיכול להתעקש בתפילה ולדרשו איני
ז מכאן, ורק בזודאי תתקבל תפילתו ברוחמים ברצון.

מכהן גבור ליום הארון

רב עוזיאל אדרי
רב המרכז הרפואי "סורוקה"
בק' שבט ישראלי שכונה אי' באר שבע

לוח זמנים שבועי

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	שבת קוש	לוח הזמנים	
					יום א'	יום ב'	יום ג'
8:20	(7:20)	(6:20)	(5:20)	(4:20)	(3:20)	(2:20)	טלות השර
4:38	4:37	4:36	4:35	4:35	4:34	4:33	זון טלות והפלין
4:45	4:44	4:44	4:43	4:42	4:42	4:41	זיה – חמץ והמה
6:08	6:07	6:06	6:06	6:05	6:04	6:04	ס"ו קש לעת נג'אי
8:42	8:41	8:41	8:41	8:40	8:40	8:40	ס"ו קש לחותנא וגראי
9:22	9:22	9:22	9:22	9:21	9:21	9:21	9:21
10:30	10:30	10:30	10:30	10:29			ס"ו ברות קש
12:46	12:46	12:46	12:47	12:47	12:47	12:47	חצות יומם ולילה
13:21	13:21	13:21	13:22	13:22	13:22	13:22	מנחה זולה
18:24	18:24	18:25	18:26	18:27	18:28	18:28	בלג מנוחה
19:32	19:33	19:34	19:35	19:36	19:37	19:38	שקייה
19:49	19:50	19:51	19:51	19:52	19:53	19:54	צאת המכבים

זמן הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	ואתחנן
הפטרה:	נחמו נחמו
כנית השבת:	19:19
יציאת השבת:	20:09
רבנןTEM:	21:02

אורות הקשרות

ולבל' יחסן המוזג, יש לנו להזכיר בו הערה רבתינו הרاشונים ע"ד הש"ס (קידושין ט, ב) 'דשכבר מצוחה בהאי עלמא לכא', כלומר שאין משלמין שכרכר בועלם הזה כי שכרכר שומר לעולם הבא. וכן דרשו בגמ' (עבה זה, ג, א) עה' פ' אשר אכן מזכיר חיזם לשוחות' (דברים ז, ז), היום לשוחותם ולא הום לקלבל שכרכר, ע"ש. ויש להעיר, הרי כדיוע הקב"ה מקים כל התורה כולה, וכחיב (יקרא ט, ג) לא תלין פעולת שכרכר וכן הוא אומר (דברים כה, ט) 'ביזמו תחנן שכרכר', ותירצון, מהא דקי"ל שאמם שכר את הפועל ע"י שליח, איןנו עבור בבל תלין. וכיוון שתורתנו הקניתנה ע"י שליח הא משא ריבינו ע"ה, לכן שפיר יכול הקב"ה לעצב שכרכר המצוות שאין כן משומם בלבד. ברם מכל זה אתה למ"ה, שתי הדיברות הראשונות אשר נאמרו מפי הגבורה, בדין הוא שהקב"ה משולם את שכרכר בעולם הזה, עכת' הד נמצוא לפ"ז שעלה אמונה ובתחזון', הקב"ה משולם בו ביום לקיים מ"ש ביזמו תחנן שכרכר, שכן שתי דיברות ראשונות מדברות בעין האמונה בהשי"ת - 'אנכי ה' אלהיך...' לא יהיה לך אליהם אחרים. וזה לענ"ד עמוק דברי הכתוב (תחלים נה, ב) 'השלהך על ה' יהבך והוא יכלכלך', רוץ לו מומר שאם ישילך האדם את כל יחיבו לפני ה', בדין הוא שהקב"ה ישלם לו שכרכר - 'והוא יכלכלך', והבן.

ואכן מצינו יסוד זה מפורש בש"ס, וכזה הם דברי הגמ' (מנחות ט, ב): 'מאי דכתיב' (שעה כ, ד) בטחו בה עדי עד כי בה ה' צור עולמים, אמר לנו כל התוליה בטחונו בהקב"ה, הרי לו מחסה בעולם הזה ובועלם הבא'. זה מפורש יותר בדברי הוזה ק' (ח"א עט' קסוט) עה' פ' טוב נקל... חסר להם (משלוי ב, ט): 'חסר לחם - חסר מהימנותא, אבל דורשי ה' לא חסרו כלל טוב. והעיקר לקבוע ולהשריש לבלו אמונה פשוטה ושלימה ומתמה בלי שם פפקוק', עכ"ל. הרי לפניו, שעל' אמונה ובתחזון בקב"ה, מקבל אדם את שכרכר גם בעולם הזה.

ובשבך זאת יש לנו ביאור במאמר רבוינו במדרש: 'כל מה שישישראל אוכלים בעולם הזה, אינם אוכלים אלא בשבייל שכרכר האמונה'. ויש לתמוה, והרי מצוחה האמונה היא רק אחת מתרי"ג מצוחות, וכי כל שאר מצוחות שבתורה אין בכוחן להאכיל את ישראל בעולם הזה. ברם לדברינו יובן היטב, שכן שכרכר מצוחה בהאי עלמא לכא, ולמה מצוחה האמונה, וכדאי'.

וכמו כן יארו זהה דברי רבוינו בgem' (פסחים קיט, א): 'קשין מזונתו של אדם בקריעת ים סוף'. וכבר נזעקו רבים מן המפרשים, וכי קיים קושי ביכולת אצל הקב"ה אשר במאמרינו יציר את כל הבריאה, תלוז את האדם או לקרווע את הים. זאת וועת, מה ההקשר שבין מזונתו האדם - לקריעת ים סוף, עד שכרכום רבוינו זה זהה. וידועים דברי החפץ חיים (מעשי למל' עה"ת) אשר למד מזוה, בשם שבקריית ים סוף לא נבעקו המים עד אשר הוכיחו בנו' את אמונהם בפועל ע"י שקפזו למים, כאמור הכתוב 'מה הוכיחו בנו' את אמונהם בפועל ע"י שקפזו למים, כמשמעותה של הכתוב 'מה הצעק אליו דבר אל בן', וסעעו' - כך הוא לעניין המזונות, שעל' האדם לעשות את ההשתדלות הראשונית בלי' שייהי לו מושג כלשהו כיצד התרנס בחמשך, ורק אז תבוא ברכת ה' ולא יחשך דבר למחיתו, עכת' הד' וגדרה' מזו בויארו בספרי החסידות, על פי דברי הגמ' (קידושין פב, א): 'אמר רבינו שמעון בן אליעזר, הריעותי את מעשי' וקיוחתי את פרנסתי'. ולפי' שפיר יש לנו, שאמנם מזונתו של אדם מוכנים ומזומנים לו כמאמר רבוינו מזונתו ע"י קלוקל מעשי. וזה ש' קשין מזונתו של שהאדם מקופה את מזונתו ע"י קלוקל מעשי. וזה ש' קשין מזונתו של האדם - קריית ים סוף, רוץ להזכיר שבעמידן קריית הים לא היו בנו' ראיוים לנש האצלת, כמו שאמרו מלאכי השרת 'מה דעתך להצלת מזונתו ע"י האצלת', והוא עבד עבודה זהה' וזה הקושי ביכולת פנוי ה' האמור לגבוי קריית הים - כך הוא לעניין המזונות, שקשין מזונתו מפני שמעוני קלקל' את מזונתוין, והבן. ומכל' זה הנמצאו למדים, שעל כל פנים זוכה האדם במזונתו בזכות מידת' האמונה', אף על פי שאינו ראי להם מצד' מעשי - כמו שלא נקבעים שבעמידן קריית הים לא בזכות מידת האמונה, וכדאי'.

ברית מילה', כמו שכתב בספר יצירה (פ"א) ובמפרשים שם, וכן במשה ביהודי אחד שנכנס אל האדמוני ר' רבי רוד מטאלאן צ'ל', ושותה בפניו את מצבו הכלכלי הדוחוק, תוך כדי שהוא מפטר באנחתה את דברי רבי שמעון בן אליעזר' הריעותי את מעשי' וקיוחתי את פרנסתי'. עננה הרב ואמר, 'הבדל בין רבינו רבי שמעון בן אליעזר, שהוא נאנח ב'הריעותי את מעשי', ואילו אתה נאנח ב'קיוחתי את פרנסתי'!

אנדרטת זכרון לאמון

הרב י'ז'ודה דרשי'

רבה הראשי וראב"ד בא-שבע

אורות הפרשה

אות וא"ז אות החים

לא תרצח ולא תנאך ולא תנגב ולא תענה ברער עד שווא' (ה), צריך להבין מדו"ע נאמר האות וא"ז ב"ז לא תנאך ולא תנגב בשאר הדברות, וכן הקשה רבי יוסי בזוהר הקדוש (ח"ג רסא, א) אמר לא כתיב אותן וא"ז ב"ל לא תרצח", מבאר ה'ן לאשר' על פי מה שכתב הזוהר הקדוש (ח"ג, ב, א) שהאות וא"ז היא נקראת "אות החים", וכותב בתיקוני הזוהר (קיח, ב) שהאות וא"ז היא מה שנאמר אצל קין 'ישם ה' לכאן אות' (בראשית ד, טו), ולפי זה יובן מדו"ע ב"ל לא תרצח" לא נאמר אותן וא"ז כי הרוצח חטא הוא שקטע את החיים ולקחם מהאדם שרצחו נפשו, ועל כן נחרש בדיור זה האות וא"ז אות החים.

התורה וכ"ד בת' דין' בשמות

לא תרצח ולא תנאך ולא תנגב, ולא תחמוד אשת רער' (ה) י"ח, איתא בפסיקתא זוטרת' שהארבע אותיות "וו"ין הללו" שנוטוטפו בלוחות השניות זוילא תנאך' ולא תנגב' ולא תענה' ולא תחמוד' הם בגימטריה "כ"ד", שהם כוגד' ספרים' וילא תחמוד' מה קשור בין תוספת האות וא"ז דזוקא לכ"ד הספרים. מבאר ה'רבה' משלשת' על פי מה שכתב בזוהר הקדוש (ח"ג, ב, א) על הפסוק שאמרה רוחב למרגלים בירוח, 'ועתה הישבנו נא ל' בה' כי עשית' עמכם חסד ועשיתם גם אתם עם בית אב' חסד' וגנתתם ל'אות אמת' (יהושע ב, ב), מהו "אות אמת" דא אות וא"ז דכתיב 'ויה' אלוקיכם' שנאמר 'ויה' אלוקיכם מליכם' (שמואל-א, ב, ב). וכדאייא במסכת ברכות (פ"ב מ"ב) רבי יהודה אומר אין מפסיקין בין אני ה' אלוקיכם לאמת ויציב' דכתיב 'ויה' אלוקים אמת' (ירמיהו, י). ועל פי זה יובן מה שכתב הזוהר הקדוש (ח"ג קלו, ב. רצג, א) בבית דין של מעלה יש "כ"ד בת' דין' בסוד כ"ד צירופי שם הקדוש א"ז וזהו שכתב במדרש רבבה (בראשית פ"א, ב) כל מקום דכתיב "ויה" הכוונה הקב"ה בבית דין. אמר רבי חילבו י'ה' המטייר על סdom' זה גבריאל' מאת ה' מן השמים' זה הקב"ה.

התורה מקרבת את הגאולה

"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד" גימטריה "ברך ההוד שיעל בראשך יהל נוה טוב", מבאר ה'צדיק מרעננה ז"ע"א הכוונה, שבזכות לימוד תורהינו הקדשה הבטאת בכ"ב אותיות, ובזכות כבוד הדתורה כבוד לומדיה הود והדר נושא עליהם, נזכה לקרב את הגאולה שלימינה שיגאלנו הקב"ה ויעלה רשותה בראשינו, כמו שנאמר 'יעבור מלכים לפניהם וה' בראשם' (מיכא ב, ג) וירוד לנו את בית חיינו נווה הטוב בבית המקדש של ברשי' במסכת ראש השנה (ל, א), ובמסכת סוכה (מא, א), שיחל ויאיר לנו ויבנה בית המקדש מן השמים והוא נווה טוב, וכמו שכתב במדרש רבבה (יקרא פ"ג, ג) שהגאולה שלימינה בזכות לימוד התורה שאין גלויות מתקנסות אלא בזכות המשנה שנאמר 'גם כי תנו בגוים עתה אקצתם' (הושע ח, י), תיקף בימיינו אכן.

חלק אלוקה ממעל ממש

"שמע ישראל" גימטריה "שורש מעלה", הכוונה, שהנשומות של בני ישראל שורשן גבוה ועלין מאד מאילן הנשומות הטוב, כמ"ש בעל התנania ז"ע (פ"ב) הנפש השניה בישראל היא חלק אלוקה ממש, כמו שכתבו התוספות במסכת בתוספות במקצת עבודה זורה (ה, א).

ברית קודש

'זוברת במ' (ו, ז), "זוברת" גימטריה "ברית". "בם" ראי תיבות ברית מילה', כמו שכתב בספר יצירה (פ"א) ובמפרשים שם, וכן בספר אהוב ישראל (פרשת וח' ד"ה ויקרא יעקב. פרשת תצוה ד"ה ועשית את מעיל), ובליקוטי שפת אמת' (ליקוטי ברית מילה) שהפה והלשון של האדם נקראים גם כן 'ברית' - "ברית הלשון" ובו תלי' "ברית קודש", שברית הלשון מכון כוגד' ברית המעוור', השומר פ"ז ולשונו מדברינו של שמירת הברית קודש, שהוא עבודה זורה' ולמעלה עליונה של שמירת הברית קודש, וזה 'ברית', רוחן לפה של האדם הנקראת "ברית הלשון" שהוא הדיבור. "ב"ט" ראי תיבות ברית מילה" שזוchar לשומר גם את ברית קודש'.

דבר רבני השכונות

הרה"ג אברהם מיכאל מאמן שליט"א
רב שכונת דרום
וראש ישיבת "תורה אור" בארכ שבע

צומו וצלוי

"ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר" (ג,ג) אומר רש"י, זה אחד מעשרנה לשונות שנקראת תפלה, ומשמעות הכתוב כפשותו "וأتפלל" ש"תחיננה" היא בקשה בהכנת הלב, דהיינו על דבר שהוא צריך לו מאד. ידוע לכולם שלאחר תשעה באב קוראים פרשת ואתחנן, הטור ב"יאורה חימ"ם הלכות ראש חדש (סימן תכח' סעיף ד') מביא: סימן לkipiat פירושות התורה לפני החגים, לשנה פטשה פקדו ופסחו", ולשנה מעוברת "סגרו ופסחו", "מננו ועצרו", "צומו וצלוי", "קומו ותקעו". פירוש הדברים, עזרא תיקן להם לישראל שייהיו מקדים וקורין, בשנה פטשה קורין לעולם פרשת צי קודם הפסח, וזהו "פקדו" דהיינו פרשת צום שטרוגם צי פקדי, ופסחו" הסגר קודם הפסח וזהו "סגרו ופסחו". "מננו ועצרו" פירוש, שלulos קורין פרשת במדבר שיש בה מנינים של ישראל קודם עצרת בחktiy'im שביעות, והטעם כדי שתפסיק פרשת במדבר בין פרשת בחktiy'im שמכרו בה קלילות ותוכחות ובין ה' השבותות שהוא ים הדין על הפירות, שלא יקראו הקלילות סמוך ליום הדין והוא ח"ז פתוחן פה לשטן בקטרג'. "צומו וצלוי" פירוש שלulos צום תשעה באב קודם פרשת ואתחנן, ועוד "צימי וצלוי" רצונו לומר שפרשת וא"תחנן" שתרגומו וצליית" צריכה להיות בשבת שאחר צום תשעה באב, ואחר יום העכור נקרא פרשת ואתחנן שיש בה ענייני תפילה וקבלת התורה, כדי שיקבלו על עצם לקי"ם התורה כאילו קבלוה מחדש. "קומו ותקעו" פירוש שלulos קורין פרשת אתם נצבים קודם ראש השנה מפני שיש בה עניין תשובה וזהו "קומו ותקעו". יש להתבונן בסימנים שכתוב הטור לkipiat הפרשיות שלפני החג: לגבי חג הפסח כתוב "פקדו ופסחו" דהיינו שקדום קורין פרשת צום שפירושה והלו במקומות, מותר להעלותם בשאר עליות, בלבד שיהא ישראלי מפסיק בנייהם. ובשעה שהם עולים בשאר עליות, אומר הגבאי "אף על פי שהוא כהן או לוי". כן הוא מנהג הספרדים. אך מנהג אחינו האשכנזים, שלא להעלות כהן או לוי למנין שבעה אלא רק במוספים. ובשעת הדחק כגון שיש כמה כהנים או לויים בעלי שמחה וכדומה, גם האשכנזים יכולים להקל מנהגו הספרדים.

"תקע" שהוא ראש השנה שב תקעים בשופר. אבל כאשר הטור נותן סימן ליום ט' באב הוא אין נותן סימן לשבת שלפני יומם ט' באב אלא נותן סימן לשבת שבאה לאחר ט' באב ורק הוא כותב "צומו" וה"יינו צום ט' באב ואחר כך "צלי". דהיינו פרשת ואתחנן שהיא "תפילה" וסימנה "צלי". יש להבון מדוע לגביו ט' באב הטור אינו נותן סימן לפרצה שקוראים לפני ט' באב אלה נותן סימן לפרשנה שקוראים אחריו ט' באב ואומר קודם "צומו" שהוא הצום ואחר כך "עצרו" הינו עצרת שהוא חג השבותות. וכן "קומו ותקעו" פירוש, שלulos קורין פרשת אתם נצבים וה"יינו" "קומו" ואחר כך בא רoshim ופערת, גם אם טרם מוצאים אמו את השועה. כל תפלה מזך עצמה בעלת השפעה, כדוגמת מקדחת הקודחת אף על משטה חזק ונוקשה ביוירת, אף על פי שלא זוכה הקודחת לאות מיד את התהווות הנקי, אך זה בדור שלם סיבוב וכו'ב, מחייב לעשות חרץ אפילו במשטח פלדה, עד שלבסוף אף יצילח לראות כיצד פלש והבקע. כך ביחס לתפלה, אין לנו חילילה להרפות ולהרים י"ד"ים, כי על ידי ישראל ימשיך להתפללה, ולא הרפה והתפלל כמנין וא"תחנן" חמיש מאות גזירה עמד בתפלה, ולא התפלל בתפלה, ועוד בפירושנו שזהו עמד בתפלה, ולא התפלל, ואכן כל תפלה עשויה וחמש עשרה [תקט"ז] תפנות, ולא התמייש, ואכן כל תפלה מזך רושם ופערת, גם אם טרם מוצאים אמו את השועה.

ולכאורה אם הקב"ה שמע בכל כך הרבה תפנות, עד שעברו את פעם החמש מאות, מדוע אין הקב"ה רוצה לשמעו עוד אף תפלה אחת ממשה? אלא כאמור, משה האליח' בתפנותיו לקודח כל כך הרבה לעומק עד שידעו תלומות ידע שידעו תפלה בזקע את תהיה מכ reput את עמדת אותה חומת ברזל, ותיה בזקע ועולה, אך הוואיל והקב"ה לא חפץ בקנישת משה לארץ, על כן מנגעו בצו "אל תוסף".

מכור אמר עולם עוזר
הרב אברהם מיכאל מאמן

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של מורהנו המראי דארטרא הגאון הגדול רבי יהודה דרשי שליט"א

הלכות קריית התורה

ש - במקומות שיש לנו עם הארץ וישראל תלמיד חכם, מי עולה ראשון?

ת - כהן קודם לתלמיד חכם אף על פי שהוא עם הארץ, ואחריו עולה לוי ואחריו ישראל. ואמנם מיעיקר הדין יכול הכהן או הלוי למחול על בבודו ולכבד תלמיד חכם, מכל מקום ראוי שלא יתען כל שלא ימחל על כבודם, כדי למנוע מחלוקת - שלא יתען כל אחד שהוא אדם גדול וצריך למחול לו.

ש - במקומות שאין לנו אבל יש לנו, האם יש להקדימו לפני ישראל ולהעלותו ראשון?

ת - כשאין כהן, ישראל ולוי שוונים הם וראשי כל אחד מהם לעלות ראשון, ואומר הגבאי "במקומות כהן" שלא יהיה שום כהנים. ואם עליה לוי ראשון, לא עליה לוי אחריו, שלא יטעו שהראשון כהן.

ש - במקומות שאין לנו אבל יש שני שני כהנים, האם אפשר להעלותם ראשון ושני?

ת - אין להעלות שני כהנים בזו אחרי זו, כדי שלא יפגמו בכוהנותו של הראשון. לפיכך כשאין לנו, הכהן שעלה ראשון עולה שוב במקומות לנו.

ש - האם אסור להעלות כהן או לוי בשאר עליות התורה?

ת - אם היו כמה כהנים או לויים בבית הכנסת ועלו הכהן והלו במקומות, מותר להעלותם בשאר עליות, בלבד שיהא ישראלי מפסיק בנייהם. ובשעה שהם עולים בשאר עליות, אומר הגבאי "אף על פי שהוא כהן או לוי". כן הוא מנהג הספרדים. אך מנהג אחינו האשכנזים, שלא להעלות כהן או לוי למנין שבעה אלא רק במוספים. ובשעת הדחק כגון שיש כמה כהנים או לויים בעלי שמחה וכדומה, גם האשכנזים יכולים להקל מנהגו הספרדים.

ש - האם קטון פחות שלוש עשרה שנה, יכול לעלות ל תורה?

ת - מיעיקר הדין הקטון מצטרף למניין שבעה אך לא למנין שלווה. לפיכך בשני וחמשי אינו יכול לעלות, אך בשבת אפשר לצרפו למניין שבעה, וכל שכן שモתר לעלות "מוסיף" או "מפטיר". ובבלבד שהגיעו לגיל חינוך ומבחן למי מברכים וגם יודע לקרוא את צורת האותיות עם החזון. ויש הנוהגים שלא להעלות קTON אלא לעליית "מוסיף" או "מפטיר". ובמקומות שאין מנהג ידוע, יכולים לסמוך על עיקר הדין ולהעלותם גם למנין שבעה. ועל כל פנים, אין להעלות קTON למפטיר של פרשת "זיכור" או "פרה", הוויל והם דורייתא ואין הקTON יכול להוציא בהם את הциבור ידי חובה.

ש - קTON היודע לקרוא הפרשה בזקען האותיות והטעמים, האם יכול לקרוא בתורה כשליח ציבור?

ת - קTON שעלה לתורה, מותר לו לקרוא את החלק השישי לעלייתו, ואדרבה טוב לעשות כן כדי לחייב בקריאת התורה והטעמים, ובבלבד שהוא בקי בקריאה - חן בתיבות והן בטעמיים. למעט פרשת "זיכור" ובפרשת "פרה", האמור לעיל.

ש - בשני וחמשי כשייש כמה בעלי שמחה ישראלים, האם מותר לבקש מהכהן לצאת כדי לכבד את בעלי השמחה?

ת - כידוע בשני וחמשי אין להוציא על שלושת העליות, מפני טורח ציבור, וכך על פי שיש כמה בעלי שמחה ישראלים באותו יום כוונת חתנים, בר מצוה ובבעל ברית וכו'. אולם אפשר לבקש מהכהן שייצא מרצוינו הטוב מבית הכנסת, וכך יתפנו שלוש עליות לבני השמחה. ויש מי שהורה לעשות כן גם כשייש אורחים נכבדים בגו תלמידי חכמים ופרנסי ציבור וכדומה.

החיל האלמוני

אבי, הרה"ח ר' ישעאלוין ז"ל, היה בן תשעים ושלוש כשהלך לעולם הוא נמנה עם קומץ קטן, פוחת והולן, של חסידים מהדור הקודם, שעדיין היו יכולות להעלות זיכרונות חיים מארון הגואלה של הרב הקודם (הר"ץ) מליבוואויטש מאיסרו בכל האروسי, ב"ב בתמונה נורפ"ז.

הוא נולד (בז' בתמוז תרע"ב) בעיר זיויטוב שבאוקראינה. בן שלוש היה כשפרעה מלחתה העולם הראשונה, שאחריה באו מלחמת האזרחים ברוסיה – בין האדומים ל'לבנים' – והפוגדים שבחם עברו כנופיותו של סמוך פטירתה מעיר לרעד וטבחו ביידים לא רחם. הורי אבי נאלצו להימלט על חיהם, מעיר לעיר, איתו ועם כל בני המשפחה.

בעבר תקופה קצרה גבר שלטונו המהיפה הקומוניסטי ועמו התעצמו הגורות על הדת. כשהיא בנ שמנונה נודה משפחתו לילוביצ'ין. מי ילוותו של אבי עברו עליibus בסביבה רודפת ומצקה, ובקרב יהודים שלגעו לו על כל סמן היהודי שגילה אצלו. הלימודים היו בערך בבית, עם האב והאם.

זמן אחר הגיעו למד מצוחות ראה אבי כי קלושים הסיכיים שיוכלו לשומר על הדורות בעירו, ונסע ללימוד תורה בקייב. ישיבה של ממש לא הייתה שם, אך הוא הצטרכן לחבורה של נערים שביקשו למד תורה ולקים חיים יהודים וחסידיים, גם בזוויר של סיכון עצמי רב. הם אכלו בבתי אנשים טובים ולמדו בהיכבא בתבי נססת שהתחלפו מפעם לפעם, עלי-פי הסכנות והנסכנות. כך נזוויע אבי לרשת השיבות והמחתרות, שהקימים הרב הר"ץ ברחבי רוסיה.

שנה שניים למד אבי תורה וחסידות במחתרת, עם חבריו. אחד לחץ שני או שנה הייתה השכינה מתגללה, ראשיה נתפסים נמלטים בעור שיניים, והתלמידים נמלטים בעור שיניים. כשהגענו לגיל צבא כתוב אבי מכתב נרגש לר'ץ, שבאותה עת כבר התגורר בירושה. במכתו בישק מהרב עזה וכברכה להיצל מהגיוס לצבא, שהיה מסוכן ורוחנית לא-חפהות מפיין.

מדובר בשניהם הקשות של תקופת סטילין, ועוצם הכתيبة לחוז'לאץ היה כהה רוכבה בסכינה עצומה. את מכתבי אל הרב שחל לאימו שאותה לא ראה כבר כמה שנים והיא הייתה מעתיקה אותו ושולחת אל הרב בורושה. עיבוד זמן קצר הגיעה תשובה הרב לאבי – "ילביש משקפים והוא יתברך יהיה בעורו". אביו פעל בעצת הרב והרכיב על עיניו משקפים במספר גבוה במילוי. בדרך נס הצלחה לשכנע את הרופאים כי ראיינו לquia מאוד והעניקו לו פטור מהשירות.

ענור עיר קודמים

סיעום
עזרה במזון למשפ'!
לזקקים
אישפו בסודוקה

תמיכה במשפחות
ברוכות ילדים

רפואית
תמיכה

مفוקח נ"י ועד רבנים

08-6551655

שבת שלום

בראשית שנת תרצ"ז דיווח אב' בשמה לרבי על הצלתו, והרבי השיב לו במכתו. מסיבות מוכנות נעשתה הת��בתות ביזירותם בלשון מעופפת. כך, למשל, כשהרבי מאמין לאבי הצלחה "בעבודות מלאכתן" הא מתכוון ללימוד תורה ולבנותה ה. וושאמו כוותבת לר'ץ"צ "שלוחתי לו הרטיס שכתבותי מאב" היא מתכוונות שלוחה לבנה את המכטב שקיבלה מהרבי.

ורק כתוב הרבי לאבי: "מזל-טוב, חיל לאורייתא. וברוך תהיה בעבודת מלאכתך בשקידה גודלה בסדר מסודר בגילה ובהצדות, ולהשתדל לפועל עבדות המלאכה גם בזולתן, וה' יתברך יהיה בעזך בשמיות וברוחניות. ומסור פריסת-שלום וברכה לאחיך וחבריך העוסקים במלאה. וממן למן תודענו מהנעשה אתם. ואיש את רעהו חזק נצח בשקידת המלאכה, וה' יתברך יעורך בגשמיות ורוחניות".

לאחר קבלת הפטור מהצבא, השח אב' כי יתאפשר בדבר רמייה (شهر) מעולם לא נזקק למשכפיים). הוא נאלץuncio לא ברוח לעיר אחרת. הוא מודוח על המעבר לאימן, אשר ממרחת לדוח על כך לרבי: "עתה קיבלו כי רטס [מכטב] מבני... וגו כתוב, 'אמא אוני נסע למן מוסיים, למקום מסוים – אל כתבי אליו' מכתבים עד אשרacaktır אני לך".

יתר מזה, חש לפרט. מוסיפה האם וכותבת לרבי, הפעם בניתם רורונה טביעה של אם הדואת לבנה וחדרה לגרולו: "מה זה עוד הפעם גותה?! הלא השוחרר מעבודת הצבא, והלא כמו לכל האנשים יש גם לו הרישון, לחווית, ולמה עליו עוד הפעם לנען, הלא זה שמנוע שנים שהוא נע וננד. וכל מי עולמי מתונדר בכל הארץ!..." הר'ץ' ממהר להשיב לה, בטון תקף ומוחזק: "עליה לשמה בנהגנתה בנה... ה' יתברך יהיה בעזך להתעסק בעבודת מלאכתו והצילה בה בגשמיות ורוחניות".

האם מעבירה את תוכן תשובה הרבי לבנו ולאחר מכך כתובת לר'ץ': "שלחת לו הרטיס שכתבותי מאב' כלomo, המכטב הנ"ל מהרברן, וכאשר קרא את הרטיס כתוב לי, 'אמי' היקרת, איני יכול לתאר לך גודל העונג והחוודה יתירה והשמחה הרבה של יט' על זאת שמשמעותנו זוכה לאור כייטוב, ומורוב התהפעלות של' איini יכול להתפרק ואני קורא בקהל גודל 'מזל-טוב! אשריך'!..." ומס' ימי'ם קשים מ'ז'ל-טבו!

את מכתבה הנרגש לרבי: "אם אני אומדת מזל-טוב שזכהנו לך". מיד לאחר מכן בחר אבי לעיר אחרת, להמשיך את לימודיו במחתרת. כוה היה הרבי הר'ץ', אלמוני בזאת האור של הרבי הר'ץ', באותם ימים קשים ואפלים ברוסיה הקומוניסטית.

